

WERKGERELATEERDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN EN ARBEIDSONGEVALLEN

Erik Samoy
Departement Werk en Sociale Economie

In de Enquête naar de Arbeidskrachten zijn in de enquêtes die afgenomen werden in het tweede kwartaal van 2007, naast de gebruikelijke vragen, enkele additionele vragen opgenomen waarin aan de respondenten is gevraagd of ze in de afgelopen 12 maanden met werkgerelateerde gezondheidsproblemen te maken hadden of letsels opliepen door een arbeidsongeval op of tijdens het werk. Daarnaast zijn nog enkele vragen gesteld over factoren op het werk die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden.

De vragen werden echter niet aan iedereen gesteld. Vragen over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen zijn gesteld aan alle personen die een betrekking hadden tijdens de referentieweek (al dan niet uitgeoefend) én aan personen zonder betrekking of in volledige loopbaanonderbreking of op tijdscrediet voor langer dan 3 maanden, maar die ooit al gewerkt hadden. In de weergave van de resultaten beperken we ons tot de leeftijdsgroep 15-64 jaar in het Vlaamse Gewest.

Door deze selectie wordt de totale groep respondenten gereduceerd van 4 047 000 naar 3 458 000 (geëxtrapoleerde cijfers) waaronder 77% werkend en 23% werkloos of inactief (IAB-statuut), maar die ooit al wel gewerkt hadden.

De vragen over factoren die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden zijn gesteld aan alle personen die werkend zijn (2 657 000).

1. Werkgerelateerde gezondheidsproblemen

De eerste vraag luidde of de respondent de laatste 12 maanden één of meerdere ziektes, stoornissen of andere fysieke of psychische gezondheidsproblemen had (geen letsels veroorzaakt door een ongeval) die door het werk werden veroorzaakt of door het werk verergerden. Het is uiteraard de respondent zelf die aangeeft dat er een relatie is tussen de problemen en het werk.

Er was een kleine non-respons op deze vraag (1.1%). Bij diegenen die wel een antwoord gaven zijn er 87.2% die geen enkel gezondheidsprobleem melden, 10.7% melden één probleem en 2.1% twee of meerdere. In totaal zijn er dus 12.8% met problemen.

Naar IAB-statuut merken we dat 11% van de werkenden minstens één probleem melden, bij de werklozen is dit 17% en 19% bij de inactieven. Dit laat vermoeden dat er een relatie bestaat tussen de mate van activiteit en de gezondheidsproblemen, maar voorts wordt ook duidelijk dat er ook onder de werkenden veel mensen zijn met problemen (1 op de 10).

Bij de mannen melden 13.6% minstens één probleem, bij de vrouwen is dit 11.9%.

Naar leeftijd zijn er in de leeftijdsgroep tot en met 39 jaar slechts 8.5% met problemen, tussen 40 en 49 zijn er al 14.5% en onder de vijftigplussers zijn er 16.9%. Deze verschillen vloeien voort uit het feit dat naarmate men ouder wordt er meer gezondheidsproblemen opduiken en hoe langer men gewerkt heeft, hoe groter de kans op een relatie met het werk.

Een volgende vraag betreft de aard van de ernstigste klacht die door het werk werd veroorzaakt of door het werk verergerde.

Tabel 1 : Aard van de belangrijkste klacht naar sekse

Klachten	Man	Vrouw	Totaal
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in nek, schouders, armen of handen	15.7	19.6	17.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in heupen, benen of voeten	12.2	10.5	11.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in de rug	30.6	30.0	30.3
<i>Subtotaal van Bot, gewrichts- of spierklachten</i>	<i>58.5</i>	<i>60.0</i>	<i>59.2</i>
Ademhalings- of longklachten	5.4	3.4	4.5
Huidproblemen	(0.4)	(0.9)	(0.6)
Hoorproblemen	(1.3)	(0.4)	(0.9)
Stress, depressie of angstgevoelens	14.3	17.3	15.7
Hoofdpijn en/of vermoeide ogen	3.7	4.6	4.1
Hartziekte / hartaanval of andere bloedsomloop	6.0	2.6	4.5
Infectieziekte (virale, bacteriële of andere infectie)	(1.0)	2.2	1.6
Overige klachten	9.3	8.4	8.9
Totaal (%)	100%	100%	100%
Totaal (N) (afgeronde cijfers)	243 000	195 000	438 000

Cijfers tussen haakjes : de cel bevat te weinig eenheden om een uitspraak te mogen doen.

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Tabel 2 : Aard van de belangrijkste klacht naar leeftijd

Klachten	25-44	45-64	Totaal 15-64
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in nek, schouders, armen of handen	18.9	17.1	17.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in heupen, benen of voeten	11.1	11.7	11.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in de rug	28.0	32.0	30.3
<i>Subtotaal van Bot, gewrichts- of spierklachten</i>	<i>58.0</i>	<i>60.1</i>	<i>59.2</i>
Ademhalings- of longklachten	4.3	4.3	4.5
Huidproblemen	(1.0)	(0.4)	(0.6)
Hoorproblemen	(0.8)	(1.0)	(0.9)
Stress, depressie of angstgevoelens	19.3	12.9	15.7
Hoofdpijn en/of vermoeide ogen	5.5	2.9	4.1
Hartziekte / hartaanval of andere bloedsomloop	(2.6)	6.0	4.5
Infectieziekte (virale, bacteriële of andere infectie)	(1.9)	(1.4)	1.6
Overige klachten	6.7	10.4	8.9
Totaal (%)	100%	100%	100%
Totaal (N) (afgeronde cijfers)	176 000	251 000	438 000

Cijfers tussen haakjes : de cel bevat te weinig eenheden om een uitspraak te mogen doen. In de leeftijdsgroep 15-24 is dit voor alle cellen het geval, maar de groep zit wel in het totaal.

Bron : : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Bijna zes op de tien (59.2%) klachten hebben te maken met Bot, gewrichts- of spierklachten. Zowel bij mannen als bij vrouwen is dit de belangrijkste categorie, evenals in de twee onderscheiden leeftijdsgroepen. De deelcategorie "rugproblemen" komt het meest voor bij beide sekses en in beide leeftijdsgroepen. We zien hier de gevolgen van rugbelastend werk, van repetitieve arbeid, van verkeerde houdingen bij het werk, enz.

Eén op de acht respondenten (15.7%) heeft te kampen met stress, depressies of angstgevoelens, die ze toeschrijven aan het werk of die erdoor verergerden.

Drie soorten problemen komen ongeveer even veel voor (4.1% of 4.5%). Het gaat om ademhalings- of longklachten, hoofdpijn en/of vermoeide ogen, hartziekten of andere ziekten van de bloedsomloop. De ademhalingsproblemen komen wat meer voor bij mannen, maar ze zijn even frequent in beide leeftijdsgroepen. Hoofdpijn en/of vermoeide ogen is iets frequenter bij vrouwen en bij de 25-44 jarigen. Hartziekten en andere ziektes van de bloedsomloop komen veel meer voor bij mannen en vooral in de hoogste leeftijdsgroep. Een aantal problemen komen te weinig voor om uitspraken over te doen en er is een belangrijke categorie 'overige' (8.9%) waar verder niets over bekend is.

De verdeling van de onderscheiden soorten klachten is niet dezelfde bij de personen met een betrekking en die zonder betrekking. De meest opvallende verschillen zijn het groter aandeel 'Bot, gewrichts- of spierklachten' bij de niet-werkenden en het groter aandeel klachten i.v.m. "Stress, depressie en angstgevoelens" en "Hoofdpijn en/of vermoeide ogen" bij de werkenden.

Tabel 3 : Aard van de belangrijkste klacht naar IAB-statuut

Klachten	Werkend		Totaal
	Ja	Neen	
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in nek, schouders, armen of handen	17.5	17.3	17.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in heupen, benen of voeten	10.4	13.5	11.4
Bot, gewrichts- of spierklachten, overwegend in de rug	29.0	33.0	30.3
<i>Subtotaal van Bot, gewrichts- of spierklachten</i>	<i>56.9</i>	<i>63.7</i>	<i>59.2</i>
Ademhalings- of longklachten	5.0	3.5	4.5
Huidproblemen	(0.8)	(0.3)	(0.6)
Hoorproblemen	(1.0)	(0.7)	(0.9)
Stress, depressie of angstgevoelens	18.3	10.5	15.7
Hoofdpijn en/of vermoeide ogen	5.4	(1.6)	4.1
Hartziekte / hartaanval of andere bloedsomloop	3.9	5.7	4.5
Infectieziekte (virale, bacteriële of andere infectie)	(1.1)	(2.5)	1.6
Overige klachten	7.6	11.5	8.9
Totaal (%)	100%	100%	100%
Totaal (N) (afgeronde cijfers)	291 000	147 000	438 000

Cijfers tussen haakjes : de cel bevat te weinig eenheden om een uitspraak te mogen doen.

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Een volgende vraag heeft betrekking op de impact van de ernstigste klacht op het vermogen om op het werk of daarbuiten normale dagelijkse bezigheden te verrichten.

Voor 29% van alle respondenten met klachten zijn er geen problemen, 44% is enigszins beperkt en 27% is in aanzienlijke mate beperkt in zijn dagelijkse bezigheden op het werk of daarbuiten. Bij de mannen zijn er 2% meer die beperkt zijn dan bij de vrouwen (1% meer enigszins beperkt, 1% meer aanzienlijk).

Naar leeftijd zijn er in de leeftijdsgroep 25-44 nog 35% die geen beperkingen ervaren, in de leeftijdsgroep 45-64 is dit nog maar 24%. Bovendien stijgt het aandeel personen die in aanzienlijke mate beperkingen ervaren van 23% bij de 25-44 jarigen tot 30% bij de 45-64 jarigen.

Afhankelijk van de ernst veroorzaken gezondheidsproblemen absentieïsme in verschillende gradaties, tot en met het stopzetten van elke beroepsactiviteit. De volgende tabel geeft aan hoe vaak iemand afwezig was in de laatste twaalf maanden als gevolg van de gezondheidsproblemen. Er is echter ook een groep die niet werkte om andere redenen dan de werkgerelateerde gezondheidsproblemen (zie rij 1 van tabel 4 en 5). Voor de rest van de respondenten geven de twee volgende tabellen de verdeling naar duur van de afwezigheden.

Tabel 4 : Afwezigheden op het werk naar sekse

Afwezigheden op het werk	Man	Vrouw	Totaal
Niet gewerkt in de laatste 12 maand om redenen die geen verband houden met de gezondheidsklachten waar het hier over gaat (bv. pensionering of andere ziektes)	11.5% van Algemeen totaal	16.7% van Algemeen totaal	13.8% van Algemeen totaal
Niet of minder dan 1 dag	30.5	29.3	29.9
Van 1 tot en met 3 dagen	8.8	8.5	8.7
Ten minste 4 dagen maar minder dan 2 weken	11.7	8.9	10.5
Ten minste 2 weken maar minder dan 1 maand	7.5	10.6	8.9
Ten minste 1 maand maar minder dan 3 maand	14.2	11.6	13.1
Ten minste 3 maand maar minder dan 6 maand	3.9	7.6	5.5
Ten minste 6 maand maar minder dan 9 maand	(1.9)	(2.0)	1.9
Ten minste 9 maand	5.3	7.2	6.1
De respondent verwacht nooit meer te kunnen werken als gevolg van deze ziektes	16.2	14.2	15.3
Totaal	100%	100%	100%
Totaal in vorige rij heeft betrekking op ...	89.5% van Algemeen totaal	83.3% van Algemeen totaal	86.2% van Algemeen totaal
<i>Algemeen Totaal (N) (afgeronde cijfers)</i>	243 000	195 000	438 000

Cijfers tussen haakjes : de cel bevat te weinig eenheden om een uitspraak te mogen doen.

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Bij de vrouwen zijn er iets meer dan bij de mannen die in de laatste 12 maand in het geheel niet gewerkt hebben om andere redenen dan de werkgerelateerde gezondheidsproblemen.

De verdeling naar duur van de afwezigheden die er wel mee te maken hebben verschilt maar weinig tussen mannen en vrouwen.

Tabel 5 : Afwezigheden op het werk naar leeftijd

Afwezigheden op het werk	25-44	45-64	Totaal 15-64
Niet gewerkt in de laatste 12 maand om redenen die geen verband houden met de gezondheidsklachten waar het hier over gaat (bv. pensionering of andere ziektes)	<i>3.7% van Algemeen totaal</i>	<i>21.2% van Algemeen totaal</i>	<i>13.8% van Algemeen totaal</i>
Niet of minder dan 1 dag	31.9	28.0	29.9
Van 1 tot en met 3 dagen	8.8	8.7	8.7
Ten minste 4 dagen maar minder dan 2 weken	12.7	8.3	10.5
Ten minste 2 weken maar minder dan 1 maand	11.6	6.3	8.9
Ten minste 1 maand maar minder dan 3 maand	14.9	11.3	13.1
Ten minste 3 maand maar minder dan 6 maand	5.4	5.7	5.5
Ten minste 6 maand maar minder dan 9 maand	(2.0)	(2.0)	1.9
Ten minste 9 maand	5.5	6.5	6.1
De respondent verwacht nooit meer te kunnen werken als gevolg van deze ziektes	7.1	23.3	15.3
Totaal	100	100	100
Totaal in vorige rij heeft betrekking op ...	<i>96.3% van Algemeen totaal</i>	<i>78.8% van Algemeen totaal</i>	<i>86.2% van Algemeen Totaal</i>
Algemeen Totaal (N) (afgeronde cijfers)	<i>176 000</i>	<i>251 000</i>	<i>438 000</i>

Cijfers tussen haakjes : de cel bevat te weinig eenheden bevat om een uitspraak te mogen doen.

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Bij de 45-64 jarigen zijn er heel veel meer dan bij de 25-44 jarigen die om andere redenen dan werkgerelateerde gezondheidsklachten in het geheel niet gewerkt hebben. Vroegtijdige pensionering, brugpensioenen, maar ook arbeidsongeschiktheid die niet in werk een oorsprong vindt, kan dit verklaren. In de verdeling van de afwezigheden die wel werkgerelateerd zijn valt ook het veel grotere aandeel op van de respondenten tussen 45 en 64 jaar die verwachten nooit meer te kunnen werken als gevolg van deze ziektes.

In het tweede kwartaal van 2007 bevatte de enquête ook een vraag naar langdurige gezondheidsproblemen of handicaps die mogelijk veroorzaakt zijn door het werk maar die ook hun oorzaak buiten het werk kunnen hebben en niet noodzakelijk verergerden door het werk. Bovendien geldt voor die vraag geen tijds kader van 12 maanden.

De exacte formulering van de vraag luidt :

"Ervaart U in uw dagelijkse bezigheden (op het werk of daarbuiten) hinder door een handicap, een langdurige aandoening of een langdurige ziekte (al dan niet werkgerelateerd)"
Ja, in erge mate, Ja, in zekere mate, Neen, Geen antwoord (de vraag is facultatief).

Deze vraag is aan iedereen gesteld, de voorwaarde die geldt voor de vragen over werkgerelateerde gezondheidsproblemen (dat men een betrekking moet hebben of ooit gewerkt moet hebben) geldt hier niet. In de totale populatie zegt 12.5% van de

respondenten dat ze hinder ervaren (5.7% in erge mate, 6.8% in zekere mate). Op die facultatieve vraag is er 4.7% non-response.

De respondenten in de volgende tabel zijn diegenen die zowel op de algemene vraag naar handicaps en gezondheidsproblemen hebben geantwoord, als zij die op de vragen naar werkgerelateerde problemen antwoordden.

Tabel 6 : Relatie werkgerelateerde gezondheidsproblemen en Hinder in het dagelijkse leven (totaalpercentages)

Hinder	Werkgerelateerde gezondheidsproblemen		
	Geen	Minstens één	Totaal
Ja	6.4 (B)	6.9 (C)	13.3
Neen	80.8 (A)	5.8 (D)	86.7
Totaal	87.2	12.8	100 (N= 3 353 000)

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

De grootste groep (80.8%) heeft geen werkgerelateerde gezondheidsproblemen en ondervindt ook geen hinder in het dagelijkse leven door een handicap of een langdurige gezondheidsaandoening. Voorst zijn er drie groepen die in omvang ongeveer gelijk zijn :

- 6.4% ervaart geen werkgerelateerde gezondheidsproblemen maar wel hinder in de dagelijkse bezigheden (het laatste kan bv. veroorzaakt zijn door de gevolgen van een arbeidsongeval, dat niet onder de werkgerelateerde problemen valt).
- 6.9% signaleert minstens één werkgerelateerd gezondheidsprobleem én beweert daarvan hinder te ondervinden in de dagelijkse bezigheden.
- 5.8% signaleert minstens één werkgerelateerd gezondheidsprobleem maar zegt geen hinder te ondervinden in de dagelijkse bezigheden.

Wanneer we enkel de personen met een betrekking in aanmerking nemen (2 600 000) dan stijgt de groep A tot 85.6%, groep B omvat 3.4%, C omvat 4.4% en D 6.6%.

Bij de personen zonder betrekking maar die ooit al wel gewerkt hebben (753 000) is groep A veel kleiner (64.3%), B omvat 16.9%, C omvat 15.6% en D 3.2%. Hier zijn er dus veel meer personen met gezondheidsproblemen die hinder veroorzaken maar niet werkgerelateerd zijn (groep B) én personen met een werkgerelateerd gezondheidsprobleem dat ook hinder in het dagelijkse leven veroorzaakt (groep C).

2. Arbeidsongevallen

De vraag of men de laatste 12 maanden één of meerdere letsels opgelopen heeft door een ongeval (geen ziekte) op of tijdens het werk werd gesteld aan alle personen met een betrekking tijdens de referentieweek en aan personen zonder betrekking maar die tijdens de laatste 12 maanden wel gewerkt hadden (geëxtrapoleerd 2 785 000).

Er zijn ongeveer 80 000 personen die aangeven dat ze minstens één letsel opliepen als gevolg van een arbeidsongeval, dit is 2.9% van allen die de vraag moesten beantwoorden (3% van die met een betrekking in de referentieweek, 1.3% van de anderen).

Onder de mannen zijn er 3.8% met letsels door een ongeval, bij de vrouwen is dit 1.8%. Onder de 15-39 jarigen zijn er 3.3%, bij de 40-49 jarigen 2.3% en 2.8% onder de 50-64 jarigen.

In 16.7% van de gevallen gaat het om een verkeersongeval op weg van en naar het werk, in 83.3% van de gevallen is het een ongeval op het werk zelf.

Bij de mannen zijn er 85% ongevallen op het werk en 15% verkeersongevallen, bij de vrouwen zijn er minder ongevallen op het werk (79%) en meer verkeersongevallen (21%). Naar leeftijd zien we dat het aandeel ongevallen op het werk afneemt in de hogere leeftijdsgroepen (15-39 : 87%; 40-49 : 81%; 50-64 : 78%) en het aandeel verkeersongevallen stijgt (15-39 : 13%; 40-49 : 19%; 50-64 : 22%).

Er is gevraagd hoe snel na het ongeval de persoon het werk kon hervatten. Er is evenwel een probleem met deze vraag omdat de periode die kon verlopen tussen het ongeval en het moment van afname van de enquête niet voor iedereen even lang is. Zo kan iemand die een ongeval opliep en 2 maand later geënquêteerd werd nooit opgeven dat het werk hervat kon worden tussen drie en zes maand na de enquête. In zulke gevallen moest dus gekozen worden voor de antwoordcategorieën "nog niet hersteld, maar denkt het werk later te kunnen hervatten" of "denkt nooit meer te kunnen werken als gevolg van het ongeval". Deze twee antwoordcategorieën moeten dus op zich worden bekeken, en voor de rest kan het relatief belang van de verschillende periodes worden berekend.

Het aantal personen die aangeven dat ze verwachten nooit meer te kunnen werken is slechts 1%, maar er zijn veel te weinig eenheden in deze cel om enige betrouwbare statistische uitspraak te mogen doen.

Het aandeel personen die nog niet hersteld zijn, maar denkt het werk later te kunnen hervatten bedraagt 8.5%.

Het aandeel personen die niet afwezig zijn geweest of die het werk hebben kunnen hervatten op de dag na het ongeval bedraagt 19.3%.

Indien we geen rekening meer houden met de drie hierboven vermelde groepen dan is de duur van de arbeidsongeschiktheid voor de rest als volgt :

- 14.7% heeft het werk kunnen hervatten de dag na het ongeval
- 51.1 % heeft het werk kunnen hervatten binnen de 14 dagen
- 69.0% heeft het werk kunnen hervatten binnen de maand
- 89;5% heeft het werk kunnen hervatten binnen de drie maand
- 97.7% heeft het werk kunnen hervatten binnen de zes maand

3. Factoren op het werk die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden

Aan alle personen met een betrekking is gevraagd of ze meer dan normaal blootgesteld zijn aan een aantal factoren die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden.

Tabel 7 : Meer dan normale blootstelling van personen met een betrekking aan factoren die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden naar sekse

Factoren geestelijk welzijn	Man	Vrouw	Totaal
Ja, voornamelijk intimidatie en pesterijen	1.2	1.3	1.2
Ja, voornamelijk aan geweld of dreiging met geweld	1.0	0.9	1.0
Ja, voornamelijk aan tijdsdruk of overbelasting	10.8	10.5	10.6
Neen	87.0	87.4	87.2
Totaal factoren geestelijk welzijn	100	100	100
<i>Totaal (N)</i>	<i>1 456 000</i>	<i>1 190 000</i>	<i>2 646 000</i>
Factoren lichamelijke gezondheid	Man	Vrouw	Totaal
Ja, voornamelijk aan chemicaliën, stof, dampen, rook of gas	6.6	2.7	4.8
Ja, voornamelijk aan lawaai of trillingen	5.8	1.5	3.9
Ja, voornamelijk aan ongemakkelijke werkhoudingen, werkbewegingen of het hanteren van zware lasten	6.9	8.0	7.4
Ja, voornamelijk aan ongevallenrisico's	2.4	0.7	1.6
Neen	78.3	87.2	82.3
Totaal factoren lichamelijke gezondheid	100	100	100
<i>Totaal (N) (afgeronde cijfers)</i>	<i>1 456 000</i>	<i>1 190 000</i>	<i>2 646 000</i>

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Tijdsdruk of overbelasting is de belangrijkste factor die een nadelige invloed kan hebben op het geestelijk welzijn (10.6%). Intimidatie en pesterijen / geweld of dreiging met geweld zijn factoren die telkens door 1% van de respondenten worden vermeld (in absolute aantallen gaat het bij deze beide categorieën samen toch om iets meer dan 50 000 personen). Er is vrijwel geen verschil naar sekse in het voorkomen van die factoren.

Bij de factoren die de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden worden ongemakkelijke werkhoudingen, werkbewegingen of hanteren van zware lasten het meest vermeld (7.4%), gevolgd door de blootstelling aan chemicaliën, stof, dampen, rook of gas (4.8%), blootstelling aan lawaai of trillingen (3.9%) en blootstelling aan ongevallenrisico's (1.6%). Bijna één op de vijf respondenten vermeldt één van deze factoren. Het percentage mannen die een van de factoren vermelden (21.7%) ligt ongeveer 10 ppt. hoger dan het percentage vrouwen (12%).

Tabel 8 : Meer dan normale blootstelling van personen met een betrekking aan factoren die het geestelijk welzijn of de lichamelijke gezondheid nadelig kunnen beïnvloeden naar leeftijd

Factoren geestelijk welzijn	25-44	45-64	15-64
Ja, voornamelijk intimidatie en pesterijen	1.1	1.4	1.2
Ja, voornamelijk aan geweld of dreiging met geweld	0.8	1.2	1.0
Ja, voornamelijk aan tijdsdruk of overbelasting	10.4	12.1	10.6
Neen	87.7	85.4	87.2
Totaal factoren geestelijk welzijn	100	100	100
<i>Totaal (N)</i>	<i>1 465 000</i>	<i>968 000</i>	<i>2 646 000</i>
Factoren lichamelijke gezondheid	25-44	45-64	15-64
Ja, voornamelijk aan chemicaliën, stof, dampen, rook of gas	5.1	4.2	4.8
Ja, voornamelijk aan lawaai of trillingen	4.0	3.6	3.9
Ja, voornamelijk aan ongemakkelijke werkhoudingen, werkbewegingen of het hanteren van zware lasten	7.4	7.3	7.4
Ja, voornamelijk aan ongevallenrisico's	1.6	1.7	1.6
Neen	81.8	83.1	82.3
Totaal factoren lichamelijke gezondheid	100	100	100
<i>Totaal (N) (afgeronde cijfers)</i>	<i>1 465 000</i>	<i>968 000</i>	<i>2 646 000</i>

Bron : FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – Module over arbeidsongevallen en werkgerelateerde gezondheidsproblemen, toegevoegd aan de EAK 2007 2e kwartaal (Bewerking Departement WSE)

Oudere werkenden geven iets meer aan dat ze blootgesteld zijn aan factoren i.v.m. het geestelijk welzijn, in het bijzonder aan tijdsdruk of overbelasting, maar ze vermelden iets minder lichamelijke factoren. Globaal zijn de verschillen naar leeftijd echter klein.

Colofon

Samenstelling

Vlaamse overheid
Beleidsdomein Werk en Sociale Economie
Departement Werk en Sociale Economie
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
02 553 42 56
monitoring@vlaanderen.be
www.werk.be

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Vanderpoorten
Secretaris-generaal

Uitgave

mei 2009